

УДК 687.016

**ДИЗАЙН-ПРОЄКТУВАННЯ АВТОРСЬКОЇ КОЛЕКЦІЇ
ТЕАТРАЛЬНОГО ЖІНОЧОГО ОДЯГУ**

Н. О. ПЕТРОВЦЕВА

Дніпровський фаховий коледж технологій та дизайну

Сьогодні у сучасному дизайні костюма спостерігається зміна пріоритетів та простежується динаміка витіснення поняття «одягу певного призначення» поняттям «образу певного призначення», наповненого необхідним інформативно-художнім змістом. Сучасний костюм – це складна комунікативна система, де характер інформативності образного рішення зазвичай визначається особливостями джерел натхнення, об'єднаних на основі проєктної концепції, створення якої потребує розробки нових підходів до процесу дизайн-проєктування.

Відомо, що вибір джерела натхнення є первинним завданням дизайнера одягу, адже саме джерело натхнення є найважливішим чинником для створення цікавих та рельєфних образів під час дизайнерського пророблення нової колекції одягу [1-4]. Проєктування нової колекції одягу потребує від дизайнера поглибленого ретельного аналізу джерела натхнення та виокремлення його основних художньо-образних характеристик з подальшим їх застосуванням у моделях проєктованої колекції одягу.

Кожну колекцію, що створюється дизайнером одягу, можна розглядати як засіб виразу особистого бачення світу, як намір змінити наш світ на краще. На жаль, сьогодення нашого життя тісно пов'язано з війною. Наш психічний стан суттєво погіршився і ми вже не спроможні постійно знаходитися під постійним впливом стресу. Нам усім потрібно хоча би на годину-дві відволіктись від сумної реальності сьогодення, наприклад, відвідати театр. Споглядання мистецьких творів, приміром таких як театральний спектакль, допомагає зняти напругу, звільнитися від тривоги, позбутися депресії. Саме тому дане дослідження мало на меті розроблення авторської колекції театрального жіночого одягу до вистави «Чарівна флейта». «Чарівна флейта» – це опера, лібрето якої написав Емануель Шиканідер, а музика належить Вольфгангу Амадею Моцарту. «Чарівна флейта» – це опера-казка, що поєднує різноманітні музичні і театральні стилі. Магічний зміст цієї опери полягає у перемозі світла над темрявою, добра над злом, любові над підступністю, стійкості над малодушністю, дружби над ворожнечею.

Висвітлити девіз проєктованої колекції суконь – «Опіумне марення» допоможе той факт, що в театрі під час перегляду вистави людина отримує безліч позитивних емоцій, які, у свою чергу, стимулюють зниження рівня гормону стресу в крові і підвищують вироблення речовини, яка відповідає за гарний настрій – серотоніну. Ця речовина для людського організму є своєрідним наркотиком, що приносить позитив, радість та відчуття щастя. Тому вислів «Мистецтво – є найдосконалішим наркотиком» якнайкраще пояснює сутність девізу проєктованої колекції.

Джерелами натхнення для створення авторської колекції театрального одягу обрані квітка мак снодійний та готичний стиль в одязі. Ці два джерела натхнення кожний на своєму інформативно-комунікативному рівні вплинули на головні художньо-композиційні ознаки проєктованої колекції.

Мак снодійний – гарна квітка з сумною історією. Неоднозначне ставлення людей до цієї красивої квітки сягає своїм корінням в далеке минуле. Починаючи з часів Стародавнього світу у різних народів, мак мав іноді абсолютно протилежні символічні значення, а його символ трактувався в залежності від обставин. Численні міфи та легенди про цю квітку говорять тільки про одне: мак – квітка неймовірно популярна, а оксамитові макові поля створюють яскраву, радісну картину, що втілює свободу і дихає оптимізмом. Мак – це квітка, на яку хочеться дивитися і до якої хочеться доторкнутися. Однак, живі маки недовговічні – зірвані або зрізані квіти дуже швидко в'януть.

Чималу допомогу у пошуку цікавих творчих ідей під час проєктування колекцій одягу надає дизайнеру створення Moodboard («дошки настрою»), яка віддзеркалює головну ідею проєкту. Moodboard є необхідним інструментом, що допомагає дизайнеру притримуватись основної концептуальної ідеї проєкту протягом усього процесу розроблення колекції. На рис. 1 представлено Moodboard колекції суконь «Опіумне марення».

Рис. 1. Moodboard колекції «Опіумне марення»

Другим джерелом натхнення проєктованої колекції «Опіумне марення» є готичний стиль в одязі. Слід сказати, що готика є візитною карткою середньовічної Європи, що утілила в собі всю потужність, віру і безмежну силу самобутнього мистецтва Західної Європи. В архітектурі готика характеризується вертикальними лініями конструкцій, каркасним

перекриттям, чіткістю ліній, незвичністю, широким використанням скульптур.

Відмінними особливостями цього архітектурного стилю також є різнокольорові вітражі, великі ажурні вежі і помітна витягнутість всіх споруд. Характерними рисами є ажурні візерунки, стрілчасті склепіння, кам'яне мереживо різьби, а головною прикрасою є вітражне вікно – троянда.

Одяг для жінок готичного середньовіччя також характеризувався витягнутим силуетом, тугим корсетом на шнурівці збоку або ззаду. Низ сукні завершувала широка спідниця зі шлейфом. Його довжина залежала від соціального становища дами. У моду увійшла драпірування на спідниці в області живота. Плащі були закругленої форми і кріпилися на пряжку спереду. Готика заворожує своєю похмурою величчю, холодом і строгістю.

Готичний стиль присутній і в сучасному одязі. Такий стиль є популярним серед молоді, яка захоплюється субкультурою готів. Слід зауважити, що стиль одягу, якому віддані сучасні готи, значно відрізняється від одягу середньовічної Європи. Найбільш яскраво і помітно готичний стиль в одязі проявить себе в кінці 70-х років ХХ ст. Від образів середньовіччя в ньому залишились лише віддалені поодинокі характерні риси, у цьому стилі присутні холодна похмурість, зайва строгість, інтерес до містики.

В результаті ретельного аналізу джерел натхнення, згідно творчого задуму розроблено ескізний проєкт авторської колекції театрального жіночого одягу під девізом «Опіумне марення», що складається з п'яти моделей жіночих суконь (рис. 2).

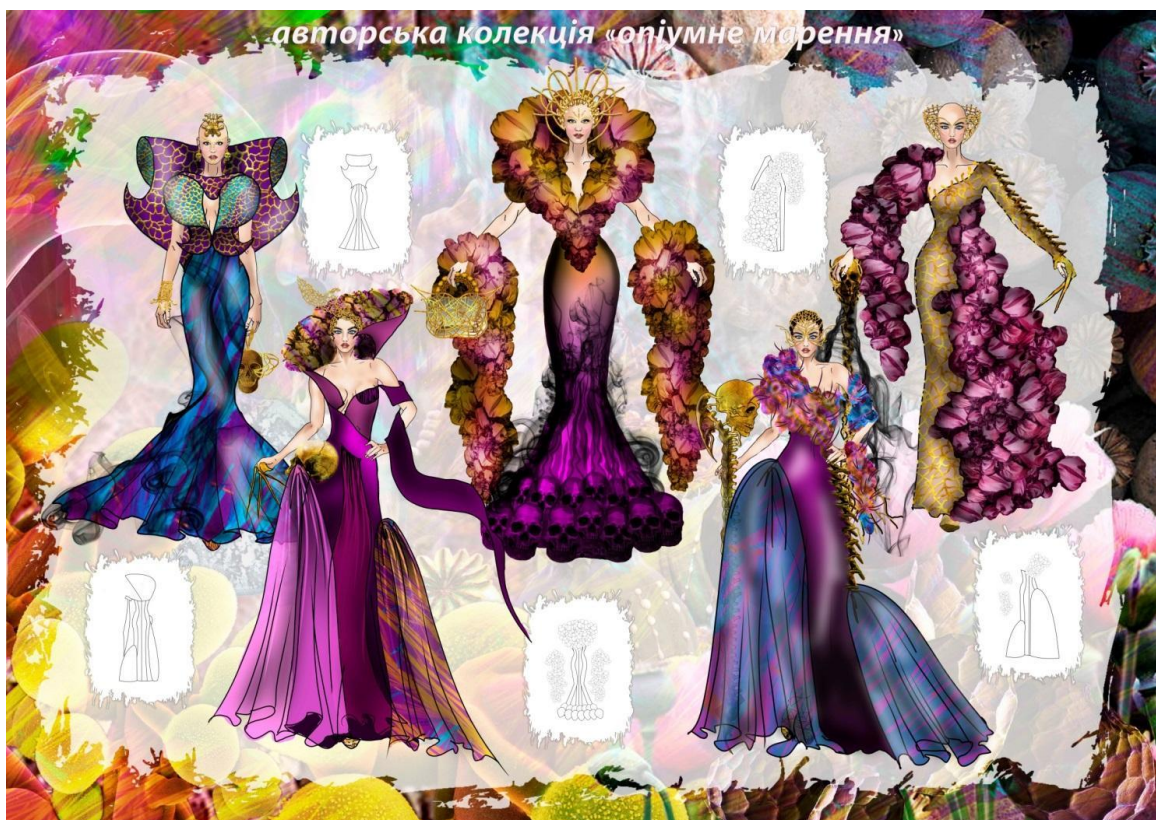

Рис. 2. Авторська колекція театрального жіночого одягу «Опіумне марення»

Для повного завершення образу в колекції спроектовані доповнення до суконь, а саме взуття, головні убори, сумки, рукавички та прикраси.

Отже, в результаті дизайн-проектування розроблено ескізний проект колекції жіночого одягу під девізом «Опіумне марення», цілісність якої забезпечена єдністю авторської творчої концепції, продиктованої характерними особливостями джерел натхнення – квітки маку снодійного та готичного стилю в одязі. Спільними ознаками розроблених моделей цієї колекції є загальне образне вирішення суконь, підпорядковане джерелам творчості. Тобто розроблені жіночі сукні за своєю об'ємно-просторовою формою, колористичним вирішенням, силуетом, лініями членувань, декоративним оздобленням нагадують квіти маку і, крім того, підпорядковані образно-стилістичним ознакам готичного стилю.

Зазначені особливості художньо-композиційного вирішення розробленої колекції театрального одягу в цілому передають відчуття казковості, романтичності та фантазійності, що характерні для опери-казки «Чарівна флейта». Слід зазначити, що цілісність композиційної проробки колекції підтримує наявність чітко вираженого композиційного центру, що втілює у собі основну авторську концепцію цього проекту, якій підпорядковуються інші моделі колекції. Зв'язок моделей в колекції створений за рахунок нюансу кольорової гами, тотожності силуетів та ліній та контрасту форм.

Отже, обрані в цьому художньому проекті джерела натхнення стали основою творчої концепції та визначальним чинником у формуванні стильових, образно-емоційних і художньо-композиційних елементів авторської колекції театрального жіночого одягу під девізом «Опіумне марення».

Література

1. Остапенко Н. В. Дизайн-розробка колекції жіночого одягу з використанням авторських принтів / Н. В. Остапенко, С. В. Верба, Т. В. Луцкер, А. Ю. Антонюженко, Т. В. Авраменко // *Art and Design*. – 2018. – №1 (01). – С. 114-125.
2. Krasniuk L. V. The painting of different art directions as a source for creating clothing collections / L. V. Krasniuk, O. M. Troyan, O. V. Yemets // *Art and Design*. – 2022. – №3 (19). – С. 19-31.
3. Краснюк Л. В. Проектування колекції чоловічого та жіночого одягу на основі композиційних елементів формоутворення стилю авіатор / Л. В. Краснюк, О. М. Луцевська, Л. В. Буханцова, О. М. Троян // *Art and Design*. – 2023. – №2 (22). – С. 141-156.
4. Розробка колекцій одягу: Навчальний посібник / А. М. Малинська, К. Л. Пашкевич, М. Р. Смирнова, О. В. Колосніченко. – Київ: ПП НВЦ Профі, 2014. – 140 с.